ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.31/19606-2024

**ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի /Կ-756-10.01.2024-ՏՀ-011/1/ լրամշակված տարբերակը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

Հարգանքով՝ [redacted]

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ««ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-756-10.01.2024-ՏՀ-011/0), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԱՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» (Կ-756[1] -10.01.2024-ՏՀ-011/0) ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-756-10.01.2024-ՏՀ-011/0)ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ					
1.	***Կառավարություն***	Նախագծի վերնագիր	Նախագծի վերնագրում առաջարկում ենք «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» բառը փոխարինել «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ» բառով: Փոփոխությունը կատարվել է, քանի որ լրամշակված Նախագծով առաջարկվող փոփոխությունը 1-ն է:	Ընդունվել է:	

2.	***Կառավարություն***	Նախագծի 1-ին հոդված	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ի մասով առաջարկվող Օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 7-րդ մասը՝ առաջին նախադասությունից հետո առաջարկում ենք լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Շահութահարկի վճարումից չեն ազատվում «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» 14-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործունեության տեսակ-ների իրականացման արդյունքում ազատ տնտեսական գոտու տարածքում ստեղծված (մշակված) կամ զարգացված մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտների վաճառքից կամ օգտագործման իրավու-	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

			նքով տրամադրումից եկամուտները (այդ թվում՝ մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտի արժեքի հավելաճը), մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտներ պարունակող ապրանքների վաճառքից ստացվող եկամուտները և մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտներից ստացվող ցանկացած այլ եկամուտները:»: Նշված լրացման նպատակն է ավելի հստակեցնել ազատ տնտեսական գոտու տարածքում իրականացված որոշ գործունեության արդյունքում ստացված եկամուտների հարկումը:		
3.	***Կառավարություն***	Նախագծի 1-ին հոդված	Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասն առաջարկում ենք հանել:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան	

			Հաշվի առնելով Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասում կատարվող լրացումը՝ ըստ որի հստակեցվում են ազատ տնտեսական գոտում Շահութահարկի վճարումից չազատվող 14-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործունեության տեսակ-ների իրականացման արդյունքում որոշ եկամուտները, նպատակահարմար չէ սահմանել վերահսկվող գործարքների վերաբերյալ մասը:	փոփոխություն:	
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԱՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-756[1] -10.01.2024-ՏՀ-011/0) ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ					
1.	***Կառավարություն***	Նախագծի վերնագիր	Նախագծի վերնագրում «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ» բառերը: Փոփոխությունը կատարվել է, քանի որ լրամշակված	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

			Նախագծով բացի փոփոխություններից, առաջարկվում է նաև լրացումներ կատարել:		
2.	***Կառավարություն***	**Նախագծի նոր լրացվող 1-ին հոդված**	Նախագիծն առաջարկում ենք լրացնել նոր 1-ին հոդվածով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «**Հոդված 1.** «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» 2011 թվականի մայիսի 25-ի ՀՕ-193-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ և 11-րդ կետերում «ծավալների» բառից հետո համապատասխանաբար լրացնել «, իսկ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության տեսակներ իրականացնող շահագործողների դեպքում՝ նաև սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 3.1-ին մասում նշված պայմանների»	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

			բառերը:»: Նշված լրացումը նպատակ ունի սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության տեսակներ իրականացնող շահագործողների մասով հստակ սահմանել սկզբնական և հերթական հայտարարագրերում անհրաժեշտ պայմանները:		
3.	***Կառավարություն***	Նախագծի 1-ին հոդված (լրամշակվող 2-րդ հոդված)	Նախագծի 1-ին՝ **1)** հոդվածի «Հոդված 1. 2011 թվականի մայիսի 25-ի «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք)՝ 1) 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.» բառերը փոխարինել	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

			«Հոդված 2. Օրենքի 7-րդ հոդվածում՝ 1) 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետեւյալ բովանդակությամբ.» բառերով: **2)** հոդվածը լրացնել նոր 2-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. 2) «3-րդ մասից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 3.1-ին մաս. «3.1. Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործու-նեության տեսակներ իրականացնող շահագործողները պետք է համապատասխանեն ազատ տնտեսական գոտիներում իրական ներկայության պայմաններին: Սույն մասի կիրառության իմաստով ազատ տնտեսական գոտինե-		

			րում իրական ներկայության պայմաններ են համարվում՝ **1)** սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունների իրականացումը ազատ տնտեսական գոտու տարածքում: Սույն մասի կիրառության իմաստով սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունն այն գործողությունն է, որի արդյունքում ձևավորվում է		

			(ստեղծվում է) շահագործողի՝ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում ձեռնարկատիրական եկամուտների առաջնային աղբյուրը՝ բացառությամբ օժանդակ գործունեության: Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունների ցանկը սահմանում է Կառավարությունը: Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում հիմնական եկամուտների ձևավորման համար		

			անհրաժեշտ գործողությունների արտապատվիրակումն արգելված է. **2)** սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում ծրագրով նախատեսված թվով որակավորված, լրիվ դրույքով աշխատողների միջոցով. **3)** սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար		

			անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում՝ ծրագրով նախատեսված ծավալով գործառնական ծախսերի միջոցով:»: **3)** հոդվածի 2-րդ մասի «2) 7-րդ հոդվածի 6-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետեւյալ բովանդակությամբ.» բառերը փոխարինել «3) 6-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետեւյալ բովանդակությամբ.» բառերով: **4)** հոդվածը լրացնել նոր 4-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «4) 10-րդ մասի 2-րդ ենթակետի բ. ենթակետում «շեղման»		

			բառից հետո լրացնել «, իսկ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության տեսակներ իրականացնող շահագործողների դեպքում՝ նաև սույն հոդվածի 3.1-ին մասում նշված պայմանները չպահպանելու» բառերը:»: Վերոնշյալ լրացումների նպատակն է հստակեցնել ազատ տնտեսական գոտում իրականացվող աշխարհագրորեն շարժուն (մոբիլ) գործունեություն իրականացնող շահագործողների պարտականությունները, վերջիններիս նկատմամբ կիրառվող սահմանափակումները և		

			դրանց խախտման հետևանքները:		
4.	***Կառավարություն***	Նախագծի 2-րդ հոդված (լրամշակվող 3-րդ հոդված)	Նախագծի՝ **1)** 2-րդ հոդվածը համարակալել որպես 3-րդ հոդված: Փոփոխությունը կատարվել է համարակալման հաջորդականության պահպանման նպատակով: **2)** 2-րդ հոդվածով առաջարկվող նոր խմբագրությամբ շարադրվող Օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության» բառերը փոխարինել «Կառավարության» բառով:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

			Փոփոխությունը կատարվել է՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի պահանջները:		
5.	***Կառավարություն***	Նախագծի 3-րդ հոդված (լրամշակվող 4-րդ հոդված)	Նախագծի 3-րդ՝ **1)** հոդվածը համարակալել որպես 4-րդ հոդված: Փոփոխությունը կատարվել է համարակալման հաջորդականության պահպանման նպատակով: **2)** հոդվածի 1-ին մասի «2024 թվականի հունվարի 1-ից» բառերը փոխարինել «պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից» բառերով: Նախագիծը շրջանառության մեջ է		

			դրվել 2023 թվականին: Ուստի անհրաժեշտություն է առաջացել սահմանել Նախագծի ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետ: **3)** հոդվածի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «2. Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածով շարադրվող՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության տեսակներն իրականացնող շահագործողները ներկայացնում են նոր սկզբնական հայտարարագրեր, որոնք ներառում են տեղեկատվություն որակավորված աշխատողների և գործառնական		

			ծախսերի մասին: Վերոնշյալ փոփոխությունը նպատակ ունի հստակ սահմանելու օրենքի նախագծի ընդունումից հետո սահմանվող գործունեության տեսակներ իրականացնող (աշխարհագրորեն մոբիլ գործունեություն) շահագործողների կողմից իրականացվող հիմնական գործողությունները: 3. Մինչև 2022 թվականի հուլիսը շահագործողների ռեեստրում ներառված՝ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածով շարադրվող՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված		

			գործունեության տեսակներն իրականացնող շահագործողները կարող են իրականացնել իրենց գործունեությունը մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող օրենքով սահմանված պահանջներին և պայմաններին համապատասխան և պարտավոր չեն մինչև 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ը բավարարել սույն օրենքի 2-րդ հոդվածով շարադրվող՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի 3.1-ին մասով սահմանված պահանջները, իսկ 2026 թվականի հունվարի 1-ից պետք է ապահովեն այդ պահանջների կատարումը: Վերոնշյալ փոփոխությունը		

			նպատակ ունի սահմանելու ընդունվող կարգավորումների գործողության հստակ շրջանակը: Բացի այդ, նպատակ ունի սահմանելու արդեն իսկ գործունեություն իրականացնող շահագործողների գործողությունները՝ վերոնշյալ Նախագիծն ուժի մեջ մտնելուց հետո: 4. Սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը, բացառությամբ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածով շարադրվող՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունների		

			ցանկը սահմանող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի, ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում: Վերոնշյալ լրացմամբ սահմանվում է սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունման ժամկետները: 5. Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածով շարադրվող՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-10-րդ կետերով նախատեսված գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունների		

			ցանկը Կառավարությունը սահմանում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:»: Սույն լրացմամբ սահմանվում է սույն օրենքով նախատեսվող գործունեության արդյունքում եկամուտների ստեղծման համար անհրաժեշտ հիմնական գործողությունների ցանկի սահմանման ժամկետները:		